

Handläggare
Malvina Hagbjörk
Telefon: 08 508 28 953

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2022-04-26, p. 11

Avrapportering av Energi- och klimatrådgivningens arbete i Stockholms stad och regionalt 2021

Förvaltningens förslag till beslut

Godkänna förvaltningens avrapportering

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Miljöförvaltningen bedriver energi- och klimatrådgivning med finansiering från Energimyndigheten. De årliga medlen uppgick 2021 till 2 000 000 kronor. Lokalt har Energi- och klimatrådgivningen främst riktats till bostadsrättsföreningar och privatpersoner men även små- och medelstora företag har fått rådgivning. Av bidraget till Stockholm har 320 000 kronor använts till det regionala samarbetet med gemensam webbplats, telefon- och mailrådgivning samt gemensamma projekt.

Bakgrund

Genom Energimyndigheten kan kommuner söka ekonomiskt bidrag för att bedriva energi- och klimatrådgivning. Från och med 2017 fördelas medlen utifrån storleken på målgrupperna hushåll, små- och medelstora företag samt organisationer. Energimyndigheten har dock satt ett tak för kommunernas bidrag på 2 000 000 kronor. Enligt denna fördelningsprincip och med tak för bidraget får Stockholms stad det maximala beloppet på 2 000 000 kronor per år. Nuvarande beslut om stöd gäller för perioden 2021 - 2022. Utan tak för maximalt bidrag skulle bidraget uppgå till 8 330 000 kronor enligt principen om bidragsnivå per målgrupp, d.v.s. det

verkliga bidragsbehovet. Förvaltningen har tillsammans med Göteborg, Malmö och Uppsala tillskrivit generaldirektören för Energimyndigheten om att bidragstaket behöver ses över för att möjliggöra mer omfattande rådgivning i de städer som påverkas av bidragstaket, se bilaga 1. Ett möte om bidragstaket med Energimyndighetens handläggare är planerat.

För rådgivningen har Energimyndigheten som krav att bidragstagare genomför insatsprojekt inom områdena Resurseffektiva byggnader och Hela Sverige laddar. Det lokala arbetet inom dessa områden i Stockholm 2021 redovisas under rubriken Förvaltningens synpunkter och förslag.

I Stockholmsregionen finns även ett samarbete mellan energi- och klimatrådgivningen i 26 kommuner. Det regionala samarbetet styrs av en samverkansöverenskommelse. Under året har en ny samverkansöverenskommelse arbetats fram och antagits för perioden 2022-2025, se bilaga 2. I och med avtalet finns en styrgrupp för verksamheten där staden representeras av miljöförvaltningen.

Det regionala samarbetet finansieras genom att varje deltagande kommun avsätter en del av bidraget från Energimyndigheten. Stockholms stad betalade 2021 ca 320 000 kronor till det gemensamma arbetet vilket motsvarar 16 procent av stadens bidrag från Energimyndigheten.

Den operativa gemensamma verksamheten består av att driva projekt, en gemensam telefon- och mailrådgivning samt drift och underhåll av rådgivningens hemsida, energiradgivningen.se. Samverkansarbetet organiseras genom att några av kommunerna har hel- eller deltidsanställda projektledare. Inom nuvarande avtal är Stockholm (huvudprojektledare), Huddinge och Botkyrka värdkommuner med totalt 3,5 heltidstjänster. Av dessa har Stockholms stad en heltidstjänst (huvudprojektledare) och en halvtidskommunikatörstjänst.

I detta tjänsteutlåtande avrapporteras det lokala energi- och klimatrådgivningsarbetet i Stockholms stad. Även det regionala samarbetets resultat avrapporteras i detta tjänsteutlåtande, se bilaga 3.

Såväl det lokala- som det regionala energi- och klimatrådgivningsarbetet för år 2021 har avrapporterats till Energimyndigheten i egenskap av finansjär.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Energi- och klimatrådgivningen är en viktig del i stadens energiarbete för att nå de målgrupper som staden själv inte har rådighet över. Genom den opartiska och kostnadsfria rådgivningen kan privatpersoner, företag och organisationer som inte är knutna till Stockholms stad få tips och råd på hur deras energianvändning kan reduceras och samtidigt minska sin klimatpåverkan.

Med medlen från Energimyndigheten finansieras två heltidstjänster för det lokala arbetet, vilket idag är fördelat på tre personer. Nedan beskrivs verksamheten 2021 i stora drag.

Energirådgivning per telefon och mejl

Totalt har ca 340 stockholmare sökt och fått svar på specifika energi- och klimatfrågor via telefon och mejl.

Energirådgivningsbesök till bostadsrättsföreningar och mindre företag

Bostadsrättsföreningar, mindre fastighetsbolag och företag erbjuds rådgivningsbesök där de får opartisk och kostnadsfri rådgivning kring hur de kan minska sin energiförbrukning och på så sätt minska deras klimatpåverkan. Besöket resulterar i en rapport där rådgivningen lämnar förslag på energisparåtgärder, en energioptimeringsplan för åtgärder som är paketerade och prioriterade efter besparingseffekt, lönsamhet, teknisk livslängd och enkla/komplexa arbetsinsatser. I rådgivningsrapporten simuleras även energideklarationernas energiklass innan och efter genomförande av åtgärds-paketen.

Under 2021 genomfördes 47 rådgivningsbesök till bostadsrättsföreningar (BRF) där merparten varit en rådgivning på plats och elva med hjälp av det egenutvecklade digitala verktyget för energirådgivning till BRF. Det har också utförts fyra platsrådgivningar till företag.

Rådgivningen har ett nära samarbete med förvaltningens fastighets-ägartillsyn. I samband med tillsynsbesök informerar miljöinspektörerna om möjligheten till gratis energirådgivning. Merparten av rådgivningsförfrågningarna från bostadsrättsföreningar och mindre fastighetsägare genereras genom tillsynsverksamheten.

Fastigheter med energiförbrukning på över 200 kWh/m² per år

Under våren gjordes ett brevutskick till 288 lagfarna ägare av fastigheter med energiförbrukning på över 200 kWh/m² per år vilka berörs av de nya reglerna om Individuell Mätning och Debitering (IMD) samt erbjudande om rådgivning. Utskicket resulterade direkt

i ett antal rådgivningsförfrågningar och direkta rådgivningar via telefon och mejl.

Utfasning av oljeuppvärmning

Inom staden finns målsättningen att alla oljepannor ska avvecklas till år 2025. Under året fortsatte arbetet med att identifiera oljeeldade fastigheter och hittills är 280 småhus och 113 flerbostadshus identifierade och erbjudna rådgivning via brevutskick. Under 2021 genomfördes rådgivningssamtal med fem småhusägare och ett företag med oljeuppvärmning samt platsrådgivningsbesök hos två bostadsrättsföreningar med olja som spetsvärme. Under 2022 fortsätter arbetet att identifiera och kontakta dessa fastighetsägare för att erbjuda rådgivning om alternativ till oljeeldning.

Teknisk Förvaltning Energi

Det finns en stor potential för energibesparing i byggnader som ägs av bostadsrättsföreningar eller mindre fastighetsägare. Genom projektet Teknisk förvaltning energi ska det bli enklare för bostadsrättsföreningar och mindre fastighetsägare att handla upp energioptimering för sina byggnader och realisera den besparingspotentialen. Energi och klimatrådgivningen deltar i projektet tillsammans med Energicentrum och marknadsför det till målgruppen.

Under 2021 har en avtalsmodell arbetats fram som finns att köpa till en låg kostnad hos föreningen Aff-Forum för förvaltning och service som förvaltar avtalsmodellen. Mer information finns på AFF Forums:s hemsida, <https://www.aff-forum.se/foreningen/projekt/teknisk-forvaltning-energi>. På hemsidan finns även en kort informationsfilm <https://www.aff-forum.se/vad-ar-teknisk-forvaltning>

Projektet Teknisk förvaltning energi finansieras av Energimyndighetens program E2B2. Deltagare i projektet är förutom förvaltningen och AFF Forum Energieffektiviseringsföretagen, Fastighetsägarna Sverige, Fastighetsägarna Stockholm och Energikontoret Storsthlm.

Förvaltningen ser projektet som ett viktigt steg för att underlätta för bostadsrättsföreningar att genomföra kostnadseffektiva energibesparingsåtgärder efter att de har fått en första rådgivning.

Med resultat från projektet kommer rådgivningen få verktyg för att förstärka och fördjupa sitt rådgivningsarbete så att energioptimeringsåtgärder genomförs. En fördjupad rådgivning kräver dock något större rådgivningsinsatser i det enskilda fallet. Förvaltningen anser därför att det är viktigt att Energimyndigheten ser över

begränsningarna i bidragets storlek så att bidraget motsvarar målgruppens behov.

Insatsprojekt

Årets insatsprojekt Resurseffektiv Bebyggelse och Hela Sverige Laddar startade först i oktober 2021 av Energimyndigheten. Det innebär att aktiviteter genomfördes först i slutet av året. Inom projektet resurseffektiva byggnader har platsrådgivningar och andra rådgivningar genomförts samt planering för BRF-nätverk som ska startas 2022. Syftet med ett BRF-nätverk är att BRF:erna ska få stöttning i sitt energieffektiviseringsarbete och även kunna byta erfarenheter och inspirera varandra. Inom Hela Sverige laddar har Stockholm bland annat hållit i en presentation för BRF:er om laddplatser i ett webinarie arrangerat av Trafikverket den 16 december.

Informationsprojekt

Under mobilitetsveckan i september delades en inspirationsfilm om att välja cykeln istället för bilen med hjälp av betald annonsering via Facebook och Instagram. Annonsen var riktad till småbarnsfamiljer och nådde 54 000 personers sociala-medieflöden.

Hemsidan utanegenbil (<https://utanegenbil.stockholm.se/>) har under 2021 förvaltas och uppdaterats med inspirationsartiklar från de fem deltagande Stockholmsfamiljerna i det regionala projektet Utan Bilen Dealen. Syftet med hemsidan är att öka kännedomen om alternativ till egen bil hos invånarna i Stockholms stad.

Under året har EKR stöttat projektet Cykelvänligast, som drivits av kommunikationsavdelningen på Miljöförvaltningen och finansierats via europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) inom projektet Fossilfritt 2030. Bland annat arrangerades ett webinarium riktat mot företag för att inspirera till att göra arbetsplatser mer cykelvänliga samt en cykelskola riktad mot utlandsfödda svenskar. Från och med 2022 drivs projektet vidare nationellt av Cykelfrämjandet.

Under flera år har EKR regionalt haft ett samarbete med Tekniska museet. Under 2021 bjöds stadens skolklasser i årskurs 4-9 in till att delta i den interaktiva utställningen Hållbar Vision. Inför utställningen genomförde eleverna en uppgift i hemmet tillsammans med föräldrarna där de följde upp energianvändningen i bostaden. Totalt besökte 16 skolklasser från Stockholms stad utställningen.

Regionala samarbetsaktiviteter där Stockholm deltar och projektleder arbetet

Utan bilen dealen

Syftet med projektet var att inspirera till att resa med cykel istället för med bil. Som alternativ till bilen erbjöds fem familjer i

Stockholm tillsammans med 15 andra familjer i regionen elcykel och/eller ellastcykel under tre månaders tid, från april till juni 2021. Familjerna minskade i genomsnitt antalet bilresor under en mil från tolv resor i veckan till två och har i genomsnitt cyklat 520 km under de tio testveckorna. Inom projektet publicerades två inspirationsannonser med intervjuer med familjer från Stockholm i regionens största lokaltidning Mitt I och det publicerades även artiklar om respektive familj i mindre lokaltidningar i Stockholm. Sammanlagt resulterade det regionala projektet i 28 medieinslag om Utan bilen dealen.

Fixa solpanel webinarier i maj

Ett webinarie riktat till småhusägare anordnades där 97 personer följde sändningen live från hela regionen. Av de totalt 312 anmälda till webinariet var 23 från Stockholms stad.

Ett webinarie riktat till BRF:er anordnades där 40 personer följde sändningen live från hela regionen. Av de totalt 80 anmälda var det 39 BRF från Stockholms stad.

Fixa laddplats webinarie – en aktivitet inom Hela Sverige laddar

Ett webinarie riktat till BRF:er anordnades där 303 personer följde sändningen live när sändningen avbröts på grund av tekniska problem. Av de 530 anmälda var 79 BRF från Stockholms stad. Samtliga anmälda bjöds in till ett nytt tillfälle och totalt var det då 125 personer som följde sändningen live från hela regionen.

SLUT

Bilagor

1. Skrivelse till Energimyndigheten
2. Samverkansöverenskommelse 2022 - 2025
3. Verksamhetsrapport regional 2021